

Четвъртък, 27 април 2017 г.

P8_TA(2017)0199

Прилагане на Директивата за минните отпадъци

Резолюция на Европейския парламент от 27 април 2017 г. относно прилагането на Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии (2006/21/ЕО) (2015/2117(INI))

(2018/C 298/17)

Европейският парламент,

- като взе предвид Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 г. относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии и за изменение на Директива 2004/35/ЕО ⁽¹⁾ (наричана по-нататък „Директивата“),
- като взе предвид Решение 2009/335/ЕО на Комисията от 20 април 2009 г. относно технически насоки за установяването на финансовата гаранция ⁽²⁾,
- като взе предвид Решение 2009/337/ЕО на Комисията от 20 април 2009 г. относно определянето на критериите за класификация на съоръженията за отпадъци в съответствие с приложение III към Директива 2006/21/ЕО ⁽³⁾,
- като взе предвид Решение 2009/360/ЕО на Комисията от 30 април 2009 г. за допълване на техническите изисквания за характеризиране на отпадъците ⁽⁴⁾,
- като взе предвид Решение 2009/358/ЕО на Комисията от 29 април 2009 г. относно хармонизирането и редовното предоставяне на информацията и на въпросника, посочени в член 22, параграф 1, буква а) и член 18 от Директива 2006/21/ЕО ⁽⁵⁾,
- като взе предвид Решение 2009/359/ЕО на Комисията от 30 април 2009 г. за допълване на определението за инертни отпадъци във връзка с прилагането на член 22, параграф 1, буква е) от Директива 2006/21/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии ⁽⁶⁾,
- като взе предвид доклада на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите за прилагането на Директива 2006/21/ЕО (COM(2016)0553),
- като взе предвид Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети ⁽⁷⁾,
- като взе предвид проучването относно оценка за прилагането на европейско равнище на Директивата за отпадъците от миннодобивните индустрии от януари 2017 г., осъществено от Службата на ЕП за парламентарни изследвания, включително проучването под формата на приложение към него, озаглавено „Проучване на алтернативи на технологиите, включващи високи екологични и здравни рискове, свързани с неправилно управление на отпадъците от миннодобивните индустрии: Предиизвикателства, рискове и възможности за миннодобивните индустрии в контекста на концепцията за „кръгова икономика“ ⁽⁸⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 102, 11.4.2006 г., стр. 15.

⁽²⁾ ОВ L 101, 21.4.2009 г., стр. 25.

⁽³⁾ ОВ L 102, 22.4.2009 г., стр. 7.

⁽⁴⁾ ОВ L 110, 1.5.2009 г., стр. 48.

⁽⁵⁾ ОВ L 110, 1.5.2009 г., стр. 39.

⁽⁶⁾ ОВ L 110, 1.5.2009 г., стр. 46.

⁽⁷⁾ ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56.

⁽⁸⁾ РЕ номер: 593.788.

Четвъртък, 27 април 2017 г.

- като взе предвид своята резолюция от 5 май 2010 г. относно обща забрана за използване на цианид в минните технологии на територията на Европейския съюз ⁽¹⁾,
- като взе предвид своята резолюция от 8 октомври 2015 г. относно извлечените поуки от бедствието с червения шлам пет години след аварията в Унгария ⁽²⁾,
- като взе предвид Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Затваряне на цикъла — план за действие на ЕС за кръговата икономика“ (COM(2015)0614),
- като взе предвид проучването на Европейската комисия относно осъществимостта на концепцията за общ за ЕС механизъм за споделяне на риска при промишлени аварии ⁽³⁾,
- като взе предвид член 52 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид доклада на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните (A8-0071/2017),
- A. като има предвид, че директивата относно управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии „Директивата“ беше приета в периода след две големи аварии с изтичане на опасни миннодобивни отпадъци с цел да се предотвратят и да се намалят, доколкото е възможно, неблагоприятните въздействия върху околната среда и рисковете за здравето на човека, породени от управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии;
- B. като има предвид, че крайният срок за транспониране на директивата от държавите членки изтече на 1 май 2008 г. и че почти всички държави членки изостанаха от графика за транспонирането на директивата в своите национални законодателства;
- B. като има предвид, че Комисията започна производства за установяване на нарушение „несъответствие“ срещу 18 държави членки заради липсата на правилно и пълно транспониране на директивата; като има предвид, че към края на ноември 2016 г. четири от тези дела все още са в ход;
- Г. като има предвид, че цели единадесет години след приемането на директивата Комисията все още не е приела насоките относно инспектирането съгласно член 22, параграф 1, буква в) от директивата; като има предвид, че необходимостта от стриктни насоки от Комисията е ясно подчертана от липсата на определение и подробности относно начините, по които следва да се извършва дадена инспекция, както и от различните тълкувания от страна на държавите членки на разпоредбите на директивата;
- Д. като има предвид, че десет държави членки са съобшили, че не разполагат със съоръжения от категория А на своя територия;
- Е. като има предвид, че ограниченията на настоящата тригодишна система за докладване, проявени ясно от несъответствията на информацията, предоставяна от държавите членки, и вероятността от погрешно тълкуване на някои разпоредби на директивата, означават, че незадоволителното качество на наличните данни не е позволило да се опише и оцени практическото прилагане на директивата;
- Ж. като има предвид, че Решение 2009/335/ЕО не засяга член 14 от Директивата, който изисква финансовата гаранция да се основава на предположението, че възстановяването се извършва от трета страна;
- З. като има предвид, че не съществува база данни относно съоръженията за миннодобивни отпадъци на равнището на ЕС;
- И. като има предвид, че отпадъците от добивната промишленост представляват много голям дял от общото количество отпадъци, генерирани в Европейския съюз (приблизително 30 % през 2012 г.), част от които са опасни;

⁽¹⁾ ОВ С 81 Е, 15.3.2011 г., стр. 74.

⁽²⁾ Приети текстове, P8_TA(2015)0349.

⁽³⁾ Проучване на осъществимостта на създаването на фонд за покриване на отговорността за щети за околната среда, възникнали вследствие на промишлени аварии, окончателен доклад, Европейска комисия, ГД „Околна среда“, 17 април 2013 г.

Четвъртък, 27 април 2017 г.

- Й. като има предвид, че ЕС е силно зависим от вноса на суровини от трети държави и значителен брой природни ресурси са застрашени от скорошно изчерпване; като има предвид, че законодателството в областта на околната среда и здравеопазването в тези трети държави често пъти е по-малко строго, отколкото в ЕС
- К. като има предвид, че в съобщението на Комисията, озаглавено „Затваряне на цикъла — план за действие на ЕС за кръговата икономика“ (COM(2015)0614), не се предвижда никакъв законодателен преглед на директивата;
- Л. като има предвид, че преходът към кръгова икономика предлага важни съществени ползи за околната среда и е от ключово значение за дългосрочната конкурентоспособност на ЕС;
1. изразява съжаление във връзка с факта, че държавите членки (ЕС-27) ⁽¹⁾ имаха известни проблеми със срока или качеството на транспонирането или с двете и че понастоящем не може да се очаква правилно прилагане на директивата на практика във всички държави членки предвид наличието на производства за установяване на нарушение „несъответствие“, които са в ход;
 2. призовава съответните държави членки и Комисията да гарантират правилното и пълно транспониране и прилагане на директивата възможно най-скоро; изисква от Комисията да предоставя достатъчни насоки на държавите членки, за да се гарантира пълното и правилно транспониране;
 3. подчертава, че липсата на насоки относно инспектирането, както се предвижда в член 22, параграф 1, буква в) от директивата, не само възпрепятства нейното ефективно и ефикасно прилагане на практика, но и води до разлики по отношение на разходите за съответствие и изпълнение на законодателството за операторите и органите между отделните държави членки;
 4. поради това призовава настоятелно Комисията възможно най-скоро да приеме конкретни и специфични за сектора насоки относно инспектирането в миннодобивните индустрии и във всеки случай не по-късно от края на 2017 г.;
 5. призовава Комисията да гарантира възможността за непланирани инспекции на място от страна на съответните компетентни органи на държавите членки;
 6. счита, че настоящата система за докладване съгласно член 18, параграф 1 не е подходяща за целта и е неефективна в смисъл, че не позволява да се опише и оцени пълната картина на прилагането, като същевременно се създава ненужна тежест за държавите членки и службите на Комисията и по този начин се намалява и ефективността;
 7. в това отношение изтъква недостатъците на инструмента за събиране на данни (въпросника ⁽²⁾), който позволява неясни тълкувания и по този начин води до докладване относно мерки, приети на национално равнище, а не относно начина, по който те се прилагат на практика, особено що се отнася до докладването относно съоръженията за миннодобивни отпадъци;
 8. подчертава, че някои данни, предоставени от държавите членки, относно броя на съоръженията на техните територии, определени като предмет на директивата, не изглеждат правдоподобни, тъй като в някои случаи те са сравнително ниски в сравнение с данните за съвкупното генериране на миннодобивни отпадъци на национално равнище, идващи от други източници на информация;
 9. призовава за приоритетно реформиране на настоящия механизъм за докладване (включително въпросника), като се вземат своевременно предвид предстоящите срокове за третия период на докладване (2014—2017 г.), така че да се дава възможност за подходяща оценка на прилагането на директивата на практика въз основа на третия период и на периода след това; освен това призовава Комисията да включи в механизма за докладване изискване за представяне на всички съответни данни относно въздействието върху околната среда;
 10. счита, че въпросникът в съответствие с приложение III към Решение № 2009/358/ЕО на Комисията трябва да бъде подобрен чрез задължаване на държавите членки да подават изчерпателни, актуализирани и надеждни данни относно съоръженията за миннодобивни отпадъци, разположени на тяхна територия; предлага избраният подход за реформи да дава възможност за създаване и лесно актуализиране на европейска база данни за съоръжения за отпадъци от миннодобивната индустрия, което ще спомогне за добиването на цялостна представа за практическото прилагане на директивата, за

⁽¹⁾ Вж. бележка под линия 3 от изложението на мотивите в доклад A8-0071/2017.

⁽²⁾ Приложение III към Решение 2009/358/ЕО на Комисията.

Четвъртък, 27 април 2017 г.

мониторинга и оценката на равнището на ЕС; отбелязва, че би било възможно разглеждането и на други подходи, като например използването на примерен завършен национален доклад съгласно член 18, параграф 1 от директивата като модел, който да бъде следван, и че тези подобрения вече не следва да дават възможност за различни тълкувания от страна на държавите членки, що се отнася до информацията, която трябва да бъде предоставяна;

11. изразява съжаление, че Комисията е публикувала само един доклад относно прилагането, който обхваща и първия, и втория период на докладване (2008—2011 г. и 2011—2014 г.), а не по един доклад на всеки три години, както това се изисква в съответствие с член 18, параграф 1 от директивата, като по този начин е лишавала обществеността в продължение на много години от информация относно (липсата на) прилагането на тази директива и по този начин фактически е забавяла предприемането на по-нататъшни действия за гарантиране на цялостното прилагане на тази директива, която, следва да припомним, има за предмет стопанска дейност със значителни последици за околната среда, здравето и обществото; призовава Комисията да спазва строго изискването за докладване на всеки три години;

12. признава, че по-голямата част от държавите членки са приели мерките, които се изискват за прилагането на разпоредбите, определени в директивата; обаче насочва вниманието към факта, че разликите между тълкуванията на държавите членки показват, че е необходимо допълнително усилие, за да се гарантира, че всички държави членки разбират и прилагат основните понятия на директивата по сходен начин, като по този начин се гарантират еднакви условия на конкуренция в целия ЕС;

13. приветства плановете на Комисията да издаде общи насоки относно прилагането на разпоредбите, определени в директивата, което ще позволи по-добро съответствие и изпълнение на директивата, включително целия жизнен цикъл на дадено съоръжение за минни отпадъци от издаването на разрешението до възстановяването и наблюдението в периода след затваряне; насочва вниманието към големите разлики в тълкуването и недоразуменията по отношение на основните разпоредби на директивата (например, дали държавите членки имат на своята територия съоръжения, попадащи в обхвата на директивата, или не);

14. изразява особена загриженост относно незавършения процес на надлежна класификация и разрешаване на съоръженията от категория А, които са свързани с по-големи рискове, и предупреждава, че липсват външни планове за извънредни събития за около 25 % от съоръженията от категория А, разположени на територията на ЕС; поради това призовава държавите членки да довършат съответната класификация на съоръженията на своя територия и да приемат липсващите външни планове за действие при извънредни ситуации най-късно до края на 2017 г.;

15. изразява загриженост, че въз основа на националните доклади, представени съгласно член 18, параграф 1 от директивата, значителен брой държави — членки на ЕС, изглежда не са идентифицирали правилно съоръженията, попадащи в обхвата на директивата, по-специално по отношение на съоръженията, които следва да бъдат класифицирани в категория А;

16. подчертава значението на получаването на информация за състоянието на съществуващите хвостохранилища; призовава държавите членки да подобрят безопасността на язовирите с цел защита на човешкото здраве и околната среда, особено в съоръжения от категория А;

17. подчертава, че е важно засегнатите местни общности да бъдат привлечени още във фазата на планиране на проектите за управление на миннодобивните отпадъци, при които се използват опасни вещества, и да се гарантира прозрачност и реално участие на гражданите в хода на цялата процедура за предоставяне на разрешение и при подновяване на издадено разрешение или на условия за разрешение; отново посочва значението на конвенциите от Еспо и Орхус в това отношение; призовава Комисията да предостави база данни за добри практики за по-доброто участие на местните общности;

18. призовава Комисията да предложи по-ефективни мерки за защита на околната среда и на здравето на гражданите, тъй като някои държави членки досега са се оказали неспособни да предотвратят замърсяването на почвата и водата от страна на някои оператори;

19. отбелязва ненужната административна тежест за органите и операторите по отношение на управлението на инертни отпадъци и незамърсена почва и призовава Комисията и държавите членки да избягват дублирането на процедурите за предоставяне на разрешение, като вземат под внимание особеностите на сектора и последиците за здравето, безопасността и околната среда;

20. настоятелно призовава Комисията да проучи как се прилагат член 14 от Директивата и Решение 2009/335/ЕО на Комисията в държавите членки и дали утвърдените инструменти за финансова гаранция са достатъчни и подходящи за целта;

Четвъртък, 27 април 2017 г.

21. обръща внимание на своята резолюция от 5 май 2010 г., посочена по-горе, относно пълна забрана за използване на цианид в минните технологии на територията на ЕС, особено с оглед на слабото изпълнение на разпоредбите, засягащи разрешенията за съоръжения от категория А, и отново призовава Комисията възможно най-скоро да предложи пълна забрана за използване на цианид в минните технологии на територията на Европейския съюз, особено в контекста на наличността на нетоксични алтернативи, като например циклодекстрин⁽¹⁾; изисква държавите членки да осигурят незабавно възможно най-доброто управление на хвостохранилищата на цианид;
22. настоятелно призовава предприятията и съответните компетентни органи да вземат предвид наличните съвременни технологии по време на процедурите за предоставяне на разрешение на съоръжения за миннодобивни отпадъци, особено по отношение на проектирането на хвостохранилища, като се спазват най-високите екологични стандарти; призовава държавите членки да събират и анализират данните, предоставени за процедурата за издаване на разрешително, и да ги сравняват с действителните въздействия върху околната среда на дадено съоръжение за минни отпадъци и, когато е необходимо, да правят необходимите корекции на изискванията за разрешения;
23. призовава Комисията да гарантира достатъчно финансиране за научни изследвания и иновации в областта на управлението на съоръжения за минни отпадъци с цел подобряване на безопасността на тези съоръжения;
24. призовава Комисията да използва възможността, предоставена от текущия преглед на справочния документ за най-добри налични техники в контекста на концепцията за кръгова икономика, да отдаде приоритет на по-високите екологични стандарти и ресурсната ефективност, когато определя най-добрите практики, които да бъдат включени в планове за управление на миннодобивните отпадъци;
25. призовава Комисията да насърчава извличането на изключително важни суровини и от минни отпадъци, както е посочено в Плана за действие на ЕС за кръговата икономика;
26. изразява съжаление поради тенденцията към преминаване към по-нискокачествени и по-дълбоки ресурси в минното дело в Европа, което води до извличането на повече материал за производството на целевия метал; изисква от държавите членки да използват скални отпадъци по възможно най-добрия начин с цел заместване на необработените скални материали, когато това е възможно; изразява дълбока загриженост относно ефективността на процеса на химическа преработка, тъй като по-ниското съотношение руда/вместваща скала означава образуване на повече остатъци, а оттам и на повече миннодобивни отпадъци на тон от целевия метал;
27. подчертава, че с оглед на прехода на ЕС към кръгова икономика намаляване на употребата на ресурсите и насърчането на повторното използване и рециклирането са от основно значение; призовава Комисията да разгледа възможността за определяне на цели за тази цел, основани на оценка на целия жизнен цикъл;
28. подчертава, че цялостното извличане би могло да стане водещ принцип, като се имат предвид обаче техническите и пазарните ограничения, както и евентуалните непреки разходи, като въглеродния отпечатък; предлага да бъдат анализирани и разделени за депониране отпадъците от миннодобив и натрошаване, за да се улесни тяхното оползотворяване на по-късен етап;
29. призовава Комисията и компетентните органи на държавите членки да продължават да инвестират в научноизследователска и развойна дейност по алтернативни осъществими процеси за снабдяване на ЕС със суровини и вторични суровини и за предотвратяване на отпадъци от минното дело;
30. подчертава, че историческото наследство на изоставените съоръжения за миннодобивни отпадъци би могло евентуално да бъде сериозна заплаха за здравето на човека или околната среда в средносрочен или краткосрочен план; призовава Комисията да покаже пълна прозрачност при разясняването на всички дерогации от директивата, предвидени за държавите членки, и оставащите пропуски по отношение на историческите депа за отпадъци и тяхното отстраняване; във връзка с това призовава Комисията да представи заедно с държавите членки план за действие за пълното възстановяване на тези обекти, като взема под внимание примери за най-добри практики и възможните предимства, свързани с концепцията за „кръгова икономика“, ако тя се прилага за управлението на отпадъците от миннодобивните индустрии, включително договорености за наблюдение през периода след закриването на тези обекти;
31. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията.

⁽¹⁾ Лиу и др. (2013 г.) „Селективно изолиране на злато, улеснено от координация от втора сфера с α -циклодекстрин“, Nature Communications.